

Gedragsgcode integer handelen Statenleden en burgerleden provincie Flevoland 2025

Een nieuwe gedragsgcode: waarom

Deze gedragsgcode integer handelen vervangt de 'gedragsgcode integriteit Provinciale Staten Flevoland' (7 december 2016). De bestaande gedragsgcode wordt aangepast omdat:

- in de provinciewet de rol van de commissaris van de Koning ten aanzien van integriteit duidelijker vastgelegd en aangescherpt¹;
- het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het Inter Provinciaal Overleg (IPO) nieuwe handreikingen en modellen voor integriteit hebben uitgebracht²;
- integriteit in het openbaar bestuur mede gevormd wordt door de actualiteit: regelmatig actualiseren van de gedragsgcode wordt met de komst van nieuwe Staten- en burgerleden aanbevolen;
- artikel 15 lid 3 Provinciewet bepaalt dat Provinciale Staten een gedragsgcode dient op te stellen voor leden van Provinciale Staten als 'richtsnoer voor hun handelen'.

Deze gedragsgcode verwerkt de nieuwe wettelijke bepalingen en de handreikingen zoals aangedragen door het Ministerie van BZK en het IPO. Hierbij is bijvoorbeeld een splitsing aangebracht in de gedragsgcodes voor Statenleden enerzijds en die voor de commissaris van de Koning en gedeputeerden anderzijds. Tegelijkertijd is aansluiting gezocht bij de Flevolandse praktijk en de ervaringen opgedaan met het toepassen van de vorige gedragsgcode (december 2016) en de bijbehorende meldingsladder voor mogelijk niet integer handelen.

Wat is de gedragsgcode?

Individueel belang

Deze gedragsgcode is geschreven als een set van beloften en afspraken van het individuele Statenlid of burgerlid. Het is een interne regeling waarmee invulling wordt gegeven aan wettelijke regels, aangevuld met bepalingen ter verduidelijking of aansluiting op de Flevolandse praktijk. Met het vaststellen van deze gedragsgcode in de vergadering van Provinciale Staten ontstaat zelfbinding. Dit wordt symbolisch onderstreept met een handtekening van de leden van Provinciale Staten.

Collectief belang

Het onderwerp integriteit is naast een individueel belang ook een collectief belang dat de bestuursorganen en de organisatie aangaat³. Provinciale Staten hebben als bestuursorgaan aangegeven het onderwerp minimaal eenmaal per jaar te willen agenderen.

De gedragsgcode: Onze belofte om integer te handelen

Wij, leden van Provinciale Staten en burgerleden van de provincie Flevoland, stellen bij ons handelen de kwaliteit van het openbaar bestuur centraal.

Integriteit van het openbaar bestuur vinden wij daarvoor een belangrijke voorwaarde.

Goed bestuur is integer bestuur.

Ieder van ons heeft bij zijn of haar aanstelling de eed of de belofte uitgesproken.

Met deze gedragsgcode doen wij een aanvullende belofte. Aan elkaar en de inwoners van Flevoland.

Een belofte als individu, waarmee wij uitdragen dat integriteit een individuele verantwoordelijkheid is van een politiek ambtsdrager.

¹ [Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur per 1 januari in werking](#) | Nieuwsbericht | Politieke ambtsdragers

² [Handboek integriteit voor politieke ambtsdragers van decentrale overheden](#) | Publicatie | Politieke ambtsdragers

³ [Gedragsgcode openbaar bestuur](#) | [Kwaliteit en integriteit overheidsinstanties](#) | [Rijksoverheid.nl](#)

Een belofte als collectief waarmee wij onderkennen dat integriteit van belang is voor het vertrouwen in het openbaar bestuur.

Dit is onze belofte aan elkaar en de inwoners van Flevoland:

Zo zullen wij integer handelen in de dagelijkse praktijk handen en voeten geven.

Deze gedragscode laat zien hoe integer handelen in de Provincie Flevoland eruit ziet.

Wij zijn daarop aanspreekbaar en spreken elkaar daarop aan.

Onze verantwoordelijkheid

Als politiek ambtsdrager nemen wij zelf onze verantwoordelijkheid voor integer handelen.

Hierbij delen wij de overtuiging dat integer handelen meer is dan alleen het volgen van regels.

Een gedragscode kan niet elke situatie beschrijven. Elk van ons zal uiteindelijk steeds voor zichzelf de afweging moeten maken hoe integer handelen eruit ziet. Het gesprek over integer handelen kan hierbij helpen. Voor dit gesprek over integriteit hebben wij zes kernwaarden gekozen. Het gaat erom de juiste balans te vinden tussen de kernwaarden.

Integer handelen: Zes kernwaarden

Dienstbaarheid

Ons handelen als Statenlid of burgerlid is altijd en volledig gericht op (de belangen van) Flevoland, haar bevolking en organisaties. Wij zijn daarop aanspreekbaar en spreken elkaar daarop aan.

Functionaliteit

Ons handelen, onze uitgaven en onze uitspraken als Statenlid of burgerlid hebben altijd een herkenbaar verband met onze rol als volksvertegenwoordiger.

Autonomie

Bij het voorbereiden en nemen van besluiten voorkomen wij dat het publiek belang wordt vermengd met een persoonlijk belang. Wij voorkomen belangenverstrengeling of de schijn van belangenverstrengeling.

Transparantie

Wij zijn open in en over ons handelen. Wij maken de daarvoor relevante documenten en achtergronden openbaar. Het afleggen van verantwoording over ons handelen zien wij als een belangrijk onderdeel van onze taak. Wij werken mee aan eventuele onderzoeken naar of controles van onze integriteit.

Betrouwbaarheid

Wij houden ons aan onze afspraken. Als wij informatie krijgen omdat wij politiek ambtsdrager zijn, zetten wij dat niet in voor een ander doel.

Zorgvuldigheid

Wij zorgen dat wij een volledig beeld hebben gevormd van een zaak voordat wij een besluit nemen. Wij wegen op een onbevooroordeelde manier alle onderdelen en belangen van een beslissing af. Wij behandelen iedere burger en organisatie met respect en op gelijke wijze.

De gedragscode in concrete situaties

Naast onze belofte voor het toepassen van de kernwaarden bij de invulling van integer handelen, beloven wij het volgende:

Artikel 1. Hoe wij onze autonomie bewaren

Het belang van Flevoland is altijd ons eerste belang. Tegelijkertijd staan wij midden in de maatschappij en hebben privé ook belangen. Of het nu om financiële belangen of grondbezit, persoonlijke betrekkingen of andere belangen gaat: wij voorkomen belangenverstrengeling of de schijn daarvan.

1. Wij weten welke handelingen op grond van de wet verboden zijn voor een politiek ambtsdrager en zullen daarnaar handelen⁴.
2. Wij maken vooraf bekend dat wij familie- vrienden- of andere persoonlijke betrekkingen of belangen hebben ten aanzien van een door de provincie te nemen besluit.
3. Wij nemen geen deel aan beraadslaging of stemming over besluiten waarbij we rechtstreeks of middellijk een persoonlijk belang hebben. Op die manier waarborgen wij onze onafhankelijkheid en het vertrouwen in onze besluitvorming.

Artikel 2. Hoe wij omgaan met nevenfuncties

Wij toetsen of nevenfuncties in strijd zijn met de wet en publiceren overige nevenfuncties. Zo wordt voorkomen dat wij een niet-toegestane nevenfunctie hebben en zijn de andere nevenfuncties openbaar bekend.

1. Wij weten welke functies per definitie onverenigbaar zijn met ons ambt, omdat de wet dit voorschrijft. Naast het feit dat wij deze functies aanleveren zodat deze getoetst kunnen worden bij ons aantreden, blijven wij zelf toetsen of nieuwe functies hiermee in strijd zijn.
2. Wij geven voortdurend inzicht in onze nevenfuncties, door deze terstond bij onze griffie aan te melden voor elektronische openbare publicatie. Hierbij geven wij aan:
 - a. Een omschrijving van de nevenfunctie en voor welke organisaties wij een nevenfunctie verrichten; en
 - b. of wij deze nevenfunctie uitvoeren omdat wij politiek ambtsdrager zijn; en
 - c. een omschrijving van deze activiteiten zodat duidelijk is of dit mogelijk invloed kan hebben op ons werk als politiek ambtsdager; en
 - d. of de nevenfunctie (on)betaald is.

Artikel 3. Hoe wij omgaan met niet-openbare informatie

Wij gaan zorgvuldig om met niet-openbare informatie waar wij beschikking over krijgen als politiek ambtsdrager.

1. Wij ondernemen stappen om deze informatie veilig te bewaren gedurende ons werk, thuis, op kantoor en op reis. Wij denken aan de beveiliging van de informatiedragers en het niet onbeheerd achterlaten van informatiedragers met niet-openbare informatie⁵.
2. Wij benutten niet-openbare informatie waar wij beschikking over krijgen als politiek ambtsdrager, alleen voor het belang van de Provincie Flevoland.
3. Wij nemen de volgende aandachtspunten voor online communicatie in acht⁶:
 - als politiek ambtsdrager gedragen wij ons in lijn met onze publieke voorbeeldrol;
 - wij hanteren de bestaande (fatsoen)regels ook online;
 - wij bewaken hierbij het onderscheid tussen publieke persoon en privé persoon;
 - wij zijn in online uitingen zorgvuldig en gedoseerd.

⁴[Modelbeleidskader verboden handelingen | Beleidsnota | Politieke ambtsdragers](#)

⁵ [de-10-bestuurlijke-principes-voor_20190109.pdf \(vng.nl\)](#)

⁶ [Eerste hulp bij intimidatie via social media | Netwerk Weerbaar Bestuur](#)

Artikel 4. Hoe wij omgaan met geschenken en uitnodigingen

In onze functie als politiek ambtsdrager kunnen wij geschenken of cadeaus aangeboden krijgen. Ongeacht de bedoeling van de gever, wegen wij of het aanbod onze onafhankelijke positie kan beïnvloeden.

1. Wij nemen geschenken alleen aan tijdens de uitvoering van onze werkzaamheden als politiek ambtsdrager en nooit op ons huisadres.
2. Wij melden geschenken binnen een week bij de griffie voor openbare publicatie op de website van Provinciale Staten.
3. Wij slaan geschenken af met een geschatte waarde van meer dan €50,- en sturen deze terug. Als dit niet mogelijk is, schenken wij het cadeau direct aan de Provincie Flevoland.
4. Wij melden deelname aan een binnenlandse excursie of evenement op kosten van iemand anders dan de Provincie Flevoland binnen een week bij de griffie voor openbare publicatie op de website van Provinciale Staten.
5. Wij melden deelnamen aan een buitenlandse excursie of evenement op kosten van iemand anders dan de Provincie Flevoland binnen een week na aanmelding bij de griffie voor openbare publicatie op de website van Provinciale Staten. Wij melden hierbij het doel, de bestemming, de duur en de kosten van de reis.

Artikel 5. Hoe wij (financiële) voorzieningen gebruiken

Wij gaan zorgvuldig om met de voorzieningen, financiële middelen en declaratiemogelijkheden die voor ons beschikbaar zijn.

Wij zorgen dat:

1. het gebruik van de voorziening gebeurt volgens de wet- en regelgeving, de gedragscode integriteit en de regels van de betreffende voorziening; en
2. wij voor het betreffende doel de juiste voorziening of declaratie-mogelijkheid gebruiken; en
3. het gebruik/de kosten redelijk zijn ten opzichte van het doel; en
4. wij verantwoording afleggen over het gebruik van onze voorzieningen, door zo snel mogelijk alle benodigde bewijzen aan te leveren volgens de afgesproken regels; en
5. wij geen gebruik maken van de voorzieningen van de provincie voor privédoeleinden; en
6. wij zorgvuldig zijn bij het gebruikmaken van voorzieningen van de provincie indien hiermee naast een provinciebelang ook een privébelang wordt gediend, om (de schijn van) belangenverstrengeling te voorkomen.

Artikel 6. Hoe wij om zullen gaan met (mogelijk) niet-integer handelen

Ondanks deze beloften en afspraken kan het voorkomen dat ons gedrag vragen oproept over integriteit. Wij zullen ons inzetten om vragen op een eerlijke en transparante wijze op te lossen. Dat doen wij op een wijze die bij de situatie past: een gesprek als de situatie dat toelaat, een volledig feitenonderzoek als dat nodig is.

1. Wij leggen afspraken vast over de stappen die genomen worden bij een melding over een politiek ambtsdrager: *de meldingsladder mogelijk niet-integer handelen*. Hierin nemen wij op:
 - a. bij wie gemeld kan worden; en
 - b. op welke wijze verslag wordt gelegd van de melding; en
 - c. welke stappen gezet kunnen worden na de melding, op grond van de ernst van de melding; en
 - d. op welke wijze gerapporteerd wordt over meldingen en de afdoening daarvan.
2. De meldingsladder integriteit maakt onderdeel uit van deze gedragscode.
3. Wij spreken af dat wij meewerken om de feiten rondom een melding duidelijk te krijgen.
4. Wij spreken af dat indien en zolang een onderzoek loopt, wij elkaar niet beschadigen door uitspraken te doen over een mogelijke integriteitsschending.
5. Wij spreken af ten minste één maal per jaar het onderwerp integriteit te bespreken en hierbij de werking van de gedragscode en de meldingsladder integriteit te betrekken.

Artikel 7. Hoe wij omgaan met verschil van inzicht over de gedragscode

Wij bevorderen gezamenlijk dat de gedragscode op eenzelfde wijze wordt geïnterpreteerd.

1. Als blijkt dat iets in de gedragscode niet voldoende is beschreven of onduidelijk is, bespreken wij dit met de fractievoorzitters in het fractievoorzittersoverleg en verzoeken zo nodig de commissaris en griffier met voorstellen te komen.

Artikel 8. Intrekken oude regeling

De Gedragscode integer handelen Statenleden en burgerleden Provincie Flevoland 2024 wordt ingetrokken op het moment dat de nieuwe verordening in werking treedt.

Artikel 9. Inwerkingtreden

Deze gedragscode treedt in werking met ingang van de dag na datum van publicatie in het Provinciaal blad.

Artikel 10. Citeertitel

Deze gedragscode wordt aangehaald als de Gedragscode integer handelen Statenleden en burgerleden Provincie Flevoland 2025.

Aldus besloten in de Provinciale Statenvergadering van 29 oktober 2025.

de griffier

de Voorzitter

mr. A. Kost

A.J. Gerritsen

Meldingsladder bij mogelijk niet-integer handelen

Voorwoord commissaris van de Koning

Dit document bevat een 'meldingsladder mogelijk niet integer handelen' voor meldingen over een politiek ambtsdrager (Statenlid of burgerlid). De meldingsladder maakt integraal onderdeel uit van de 'Gedragscode integer handelen Statenleden en burgerleden provincie Flevoland 2024'.

Als commissaris ben ik verantwoordelijk voor het bevorderen van bestuurlijke integriteit. Deze taak is mij bij wet toegewezen in artikel 175 lid 2 Provinciewet: 'De commissaris bevordert de bestuurlijke integriteit van de provincie.' Daarom neem ik verantwoordelijkheid voor de 'meldingsladder mogelijk niet-integer handelen' waarin wij onze procedure voor het behandelen van een signaal of melding vastleggen. De stand van zaken van meldingen komt aan de orde in de P&C cyclus en in het fractievoorzittersoverleg.

Iedere volksvertegenwoordiger is hoeder van de eigen integriteit. Elke volksvertegenwoordiger moet het eigen handelen kunnen verantwoorden naar de omgeving: zijn of haar kiezers, collega's en de samenleving in het algemeen. Het is van belang dat bij een vermoeden van een integriteitsschending niet direct groot wordt opgeschaald. Spreek in dat geval eerst het betrokken Statenlid – je collega volksvertegenwoordiger – hierop aan. Probeer eerst hoor- en wederhoor te plegen met de betrokken collega in plaats van het met anderen te hebben over de betrokken collega. Houd de kring van betrokkenen in eerste instantie klein.

Een integriteitsvraag heeft echter ook invloed op het vertrouwen in het openbaar bestuur. Ik vind het belangrijk dat wij heldere afspraken maken over hoe wij integriteitsvragen beantwoorden. Deze afspraken garanderen dat iedere melding goed in behandeling wordt genomen. Daartoe strekt deze meldingsladder. Commissaris van de Koning en griffier trekken hierin samen op. Zo weten alle betrokkenen: volksvertegenwoordigers en burgers, hoe met een signaal of melding wordt omgegaan.

De meldingsladder: uitgangspunten

De meldingsladder beschrijft de stappen voor het in behandeling nemen van een melding over een staten- of burgerlid. Een melding kan afkomstig zijn van eenieder: burgers, ambtenaren, Staten- en burgerleden. De ladder kent vier treden. De aard van de melding, het feitenonderzoek en de reactie van betrokkene bepalen op welke trede wordt ingestapt.

Trede nul: inventarisatie van de melding

Een vermoeden van niet-integer handelen wordt gemeld bij de commissaris of de griffier.
Een melding betreft een redelijk vermoeden gebaseerd op eigen waarneming of kennis.
Melders kunnen aangeven dat zij anoniem willen blijven.

De commissaris en griffier treden in overleg en bepalen hierbij:

- a) of sprake is van een melding (dan wel een signaal);
- b) of het eventuele verzoek om anoniem te blijven reëel is dan wel dat het een onoverkomelijke belemmering vormt voor verdere behandeling;
- c) of een nader vooronderzoek benodigd is, voordat een keuze over de instaptrede wordt gemaakt;
- d) of na eventueel vooronderzoek nog onduidelijkheden zijn;
- e) of eventueel sprake is van een strafbaar feit, waardoor instappen in de derde trede dan wel direct aangifte doen bij het OM noodzakelijk is;
- f) of wordt aangevangen met een gesprek (eerste trede);
- g) of wordt aangevangen met een melding aan de fractievoorzitter (tweede trede);
- h) of wordt aangevangen met een gesprek in aanwezigheid van de fractievoorzitter (derde trede);
- i) of wordt aangevangen met een formeel onderzoek (vierde trede);

De melding en de keuze worden in een kort (feitelijk) verslag vastgelegd.

De melder en betrokkene ontvangen hiervan een afschrift. Omwille van de vertrouwelijkheid worden de verslagen na lezing door de betrokkenen weer ingenomen.

Eerste trede: gesprek met de betrokkene

*Het gesprek heeft twee functies:
Feiten nagaan: is inderdaad sprake van handelen dat niet strookt met de gedragscode?
Wordt dit beeld herkend door de degene die het betreft?
Ten tweede: het bespreken van mogelijke oplossingen van het probleem als de betrokkene het handelen wil aanpassen.*

Indien besloten wordt tot het instappen op de eerste trede, bepalen commissaris en griffier wie van hen het gesprek met betrokkene aangaat. Het gesprek kent twee onderdelen:

Eerste onderdeel

Bespreken van de melding en de mening van betrokkene hierover.

Erkent betrokkene de feiten, hoe denkt betrokkene over zijn of haar handelen in deze kwestie; Vindt men zelf dat sprake is van een integriteitsschending?

Indien commissaris of griffier menen dat dit onderdeel voldoende resultaat heeft opgeleverd, kan in tweede onderdeel een eventuele oplossing van het probleem worden onderzocht.

Als het eerste onderdeel onvoldoende oplevert (betrokkene werkt bijvoorbeeld niet mee) dan is het tweede onderdeel van deze trede niet zinvol en wordt de stap gezet naar de tweede of de derde trede.

Tweede onderdeel

Bespreken hoe het probleem kan worden opgelost.

Kan betrokkenen de situatie oplossen door de handeling ongedaan te maken?

Wil betrokkene het handelen aanpassen?

Kan de commissaris of de griffier faciliteren in dit proces?

Kan de melding hiermee afgedaan worden?

Indien deze vragen positief beantwoord worden, kan het traject hiermee eindigen.

Anders wordt de stap gezet naar een volgende trede.

De uitkomst van het gesprek met betrokkene wordt in een kort (feitelijk) verslag vastgelegd.

De melder en betrokkene ontvangen hiervan een afschrift.

Tweede trede: melding aan fractievoorzitter

Op deze trede wordt minimaal een melding gedaan aan de fractievoorzitter.

Daarnaast wordt de fractievoorzitter mogelijk ook betrokken bij de behandeling van de melding.

Toelichting:

Indien de melding een dermate zware aard heeft dat meteen op de tweede of derde trede wordt ingestapt, is een melding aan de fractievoorzitter gewenst.

De fractie en de fractievoorzitter zullen immers politiek medeverantwoordelijk worden gehouden voor het handelen van een lid van de fractie.

Deze trede gaat uit van de veronderstelling dat fracties een eigen verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van integer handelen.

De fractievoorzitter heeft hierin een extra verantwoordelijkheid en kan ook behulpzaam zijn om een fractielid te bewegen het handelen aan te passen.

Melding betreft een fractievoorzitter

Indien de melding een fractievoorzitter betreft, wordt diens plaatsvervanger betrokken.

Indien de fractie geen plaatsvervangend fractievoorzitter heeft, wordt een door het fractievoorzittersoverleg aan te wijzen fractievoorzitter betrokken.

Melding aan fractievoorzitter

Indien de uitkomst van de inventarisatie (trede nul) luidt dat meteen wordt ingestapt op trede twee of hoger, meldt de griffier dit aan de fractievoorzitter.

Melding aan fractievoorzitter met verzoek te bespreken en terug te koppelen

Betrokkenheid of Interventie van de fractievoorzitter kan aan de orde zijn als betrokkene een ander feitenrelaas naar voren brengt of onvoldoende herkent dat het handelen ongewenst is in het kader van integriteit.

Indien de uitkomst van het gesprek bij trede één luidt, dat interventie van de fractievoorzitter gewenst is, meldt de griffier dit aan de fractievoorzitter en doet hierbij het verzoek aan de fractievoorzitter om binnen een vooraf bepaalde termijn aan de commissaris terug te koppelen wat deze interventie heeft opgeleverd. De commissaris en griffier bespreken deze terugkoppeling en bepalen of hiermede de melding voldoende is afgehandeld.

Indien de melding hiermee voldoende is afgehandeld, wordt hiervan een feitelijk verslag opgemaakt. Betrokkene, fractievoorzitter en melder ontvangen hiervan een afschrift. De commissaris informeert het fractievoorzittersoverleg.

Indien de melding hiermee niet voldoende is afgehandeld, wordt de derde of vierde trede ingezet. Van deze overweging wordt een kort, feitelijk verslag gemaakt. Betrokkene, fractievoorzitter en melder ontvangen hiervan een afschrift.

Derde trede: gesprek in aanwezigheid van fractievoorzitter

Als betrokkenen zelf niet onderkent dat sprake is van een mogelijke integriteitsschending, kan deze trede aan de orde zijn. Betrokkene wordt erop gewezen dat de commissaris, griffier en fractievoorzitter zwaar tillen aan de mogelijke integriteitsschending. Het initiatief voor een oplossing ligt in tegenstelling tot de eerste twee stappen niet bij de betrokkene zelf, maar bij de gesprekspartners.

Gesprek in aanwezigheid van fractievoorzitter

Indien de uitkomst van het gesprek bij trede één luidt dat een gesprek in aanwezigheid van de fractievoorzitter gewenst is, meldt de griffier dit aan betrokkene en de fractievoorzitter.

De griffier nodigt hen uit voor een gesprek met de commissaris en griffier.

Indien de melding hiermee voldoende is afgehandeld, wordt hiervan een feitelijk verslag opgemaakt.

Betrokkene, fractievoorzitter en melder ontvangen hiervan een afschrift.

De commissaris informeert het fractievoorzittersoverleg.

Indien de melding hiermee niet voldoende is afgehandeld, wordt de volgende trede ingezet.

Van deze overweging wordt een kort (feitelijk) verslag gemaakt.

Betrokkene, fractievoorzitter en melder ontvangen hiervan een afschrift.

De commissaris informeert het fractievoorzittersoverleg.

Vierde trede, formeel traject: Integriteitsonderzoek

Deze trede omvat het formeel traject. De aanleiding kan zijn:

- a) eerdere treden hebben niet tot de gewenste duidelijkheid, overeenstemming of bewustwording over ander gewenst gedrag geleid;*
- b) de aard van de melding is van een zodanige ernst of complexiteit dat een verregaand feitenonderzoek benodigd is;*
- c) de aard van de melding impliceert dat wellicht ook een strafrechtelijk onderzoek noodzakelijk is;*
- d) de aard van de melding is zodanig verweven met de dagelijkse werkzaamheden of invloedssfeer van de staande organisatie dat het vraagstuk gebaat is bij een objectieve buitenstaander: een adviseur integriteit.*

Start formeel traject

De commissaris is opdrachtgever voor een formeel traject: de start van een onderzoek door een extern adviseur integriteit. Betrokkene, fractievoorzitter en melder worden door de griffier geïnformeerd over het besluit van de commissaris. Indien voor vierde trede eerdere treden zijn doorlopen, ontvangt de adviseur de relevante verslagen. De commissaris informeert het fractievoorzittersoverleg over de start van het formeel traject.

De adviseur integriteit

De adviseur is een externe met kennis van en ervaring met integriteitsonderzoek.

De adviseur is onafhankelijk en behandelt alle informatie vertrouwelijk.

De adviseur houdt zelf regie op het administratieve proces en zorgt in alle fases voor verslaglegging.

De adviseur start het formele proces, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen twee fasen.

Fase 1: ontvankelijkheidstoets en voorlopige rapportage

Om de beste aanpak te bepalen onderzoekt de adviseur de op dat moment bekende feiten (ontvankelijkheidstoets). Hij of zij doet dit onafhankelijk, vertrouwelijk en zorgvuldig.

Dit korte onderzoek wordt uitgevoerd met een minimaal aantal betrokkenen om de vertrouwelijkheid te garanderen en daarmee het risico op beschadiging te voorkomen.

Het onderzoek omvat:

- a) de ontvankelijkheid van de melding;
- b) de valideerbaarheid van feiten en omstandigheden;
- c) de positie of persoon van de melder en het lid van Provinciale Staten in kwestie;

- d) de geloofwaardigheid en waarschijnlijkheid van signalen;
 - e) de spoedeisendheid en actualiteit van de melding.
- Deze fase wordt altijd afgesloten met een (voorlopige) rapportage.

Mogelijke conclusies en handelwijze adviseur integriteit:

1. De schending is niet ernstig genoeg voor een onderzoek. De adviseur maakt een rapportage en adviseert tot terug verwijzing naar een eerdere trede in de ladder.
2. Er zijn onvoldoende aanwijzingen om een onderzoek te starten. De adviseur maakt een rapportage met eventuele aanbeveling tot terug verwijzing naar een eerdere trede op de ladder.
3. Het is niet mogelijk de ontvankelijkheidstoets te verrichten:
Er is aanvullende informatie nodig om de melding te kunnen beoordelen. De adviseur maakt een tussenrapportage voor opdrachtgever en verzoekt een verder onderzoek te mogen starten.
4. Een redelijk vermoeden van een strafbaar feit. De adviseur maakt een rapportage voor opdrachtgever en adviseert deze tot het doen van aangifte bij het Openbaar Ministerie.
De adviseur stelt alle informatie beschikbaar aan het Openbaar Ministerie.
De opdrachtgever bepaalt of naast dit traject een eigen onderzoek wenselijk is.
5. Er is aanleiding tot het doen van een integriteitsonderzoek. De adviseur concludeert dat een feitenonderzoek naar (mogelijke) integriteitsschendingen noodzakelijk is.
De adviseur maakt een rapportage met aanbevelingen over het gewenste onderzoek.
De commissaris besluit, gehoord het fractievoorzittersoverleg, tot het verlenen van een opdracht voor nader onderzoek.

Fase 2: onderzoek

De commissaris geeft schriftelijke opdracht aan de adviseur integriteit om een integriteitsonderzoek te starten. De adviseur integriteit schrijft een onderzoeksvoorstel. Indien nodig wordt op grond van het onderzoeksvoorstel een onderzoeksteam gecontracteerd in samenspraak met commissaris en griffier.
Het fractievoorzittersoverleg krijgt van de commissaris aanvullende informatie over het besluit tot het inrichten van een integriteitsonderzoek.

Onderzoeksvoorstel

Het onderzoeksvoorstel bevat ten minste de volgende elementen:

- a) aanleiding van het onderzoek;
- b) afbakening opdracht;
- c) gewenst resultaat opdracht;
- d) omgang met tussentijdse wijzigingen;
- e) onderzoeksvragen;
- f) onderzoeksmethoden;
- g) wijze verslaglegging van onderzoekshandelingen;
- h) voor het onderzoek noodzakelijke kennis;
- i) onderzoeks-planning, -capaciteit, -kosten;
- j) budget;
- k) lijst met mogelijke onderzoeker(s);
- l) rolverdeling opdrachtgever en opdrachtnemer;
- m) inbreng en beperkingen onderzoekers;
- n) rechten en plichten onderzoekers, melder, betrokkene;
- o) interne en externe communicatie over de voortgang en vervolgstappen;
- p) wijze van rapportage (al dan niet inclusief conclusies en aanbevelingen aan Provinciale Staten)
- q) procedure hoor, en wederhoor;
- r) wijze beschikbaarstelling en openbaar making van de rapportage en mogelijkheid van het stellen van vragen.

Uitvoering

De commissaris is eindverantwoordelijk voor het bewaken van de voortgang van het onderzoeksproces.

Rapportage

Het onderzoek wordt afgesloten met een rapportage.

In de rapportage verantwoorden de onderzoekers het onderzoek en de onderzoeksmethode.

Het onderzochte statenlid wordt in de gelegenheid gesteld tot wederhoor, voordat de rapportage definitief wordt gemaakt. Het wederhoor wordt in de rapportage opgenomen.

De rapportage levert feitelijke bevindingen (geen conclusies).

De onderzoekers onthouden zich (in het rapport en daarbuiten) van eigen opvattingen inzake (de consequenties van) de beoordeling van de al dan niet aan de orde zijnde integriteitsschending.

Het eindrapport wordt aangeboden aan opdrachtgever, de commissaris.

De commissaris deelt het rapport met het fractievoorzittersoverleg. Het is aan het fractievoorzittersoverleg om conclusies te trekken/aanbevelingen te doen naar aanleiding van het integriteitsonderzoek.

Op basis van het eindrapport wordt door de griffier in overleg met het fractievoorzittersoverleg een statenvoorstel opgesteld en door tussenkomst van het fractievoorzittersoverleg geagendeerd voor de eerst mogelijke Statenvergadering.

Voorwaarden voor een zorgvuldig proces

De adviseur integriteit

Het onderzoek zal verricht worden door een extern adviesbureau of externe adviseurs, met kennis van en ervaring met integriteitsonderzoek.

De adviseur is onafhankelijk en behandelt alle informatie vertrouwelijk

De adviseur houdt zelf regie op het administratieve proces en zorgt in alle fases voor verslaglegging.

Omgang met informatie gedurende het onderzoek

Tot het moment van openbaarmaking van het onderzoeksrapport wordt geheimhouding opgelegd op alles wat te maken heeft met het onderzoek.

Om geen onbedoelde verdenking over een te onderzoeken persoon af te roepen, worden zo min mogelijk personen bij het onderzoek of het overleg daarover betrokken.

De commissaris stelt, voor zover de feiten dit toelaten, de melder en het betrokken lid van Provinciale Staten vertrouwelijk op de hoogte van de aanvang van het onderzoek.

Schorsing

Het is aan het lid van Provinciale Staten om de functie als lid van Provinciale Staten, al dan niet tijdelijk, niet uit te oefenen of neer te leggen.

De commissaris heeft de mogelijkheid om, na overleg met het fractievoorzittersoverleg in (wettelijk) bepaalde gevallen Provinciale Staten voor te stellen een lid van Provinciale Staten gedurende het onderzoek te schorsen.

Ook kan de commissaris het lid van Provinciale Staten tijdens het onderzoek de toegang tot bepaalde ruimtes ontfangen zolang dat het in het belang van het onderzoek is.

Communicatie

De commissaris is verantwoordelijk voor de communicatie over de voortgang van het onderzoek , e.e.a. in overleg met de griffier.

Informatie wordt niet breder gedeeld dan voor de betreffende stap strikt noodzakelijk, om onnodige beschadiging van personen te voorkomen.

Nazorg

Na een onderzoek wordt, zodra Provinciale Staten het statenvoorstel hebben besproken, de procesgang en uitkomst in een evaluatiegesprek betrokken.

De commissaris neemt hiertoe het initiatief. Hierbij worden in elk geval de griffier en de adviseur integriteit betrokken en zo mogelijk de betrokkene.

Meldingsladder mogelijk niet integer handelen

